

**U c h w a ł a Nr XIX/121/08
Rady Miejskiej w Kaluszyńie
z dnia 30 grudnia 2008 roku**

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych na 2009 rok**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz.1591 z późn. zm.) oraz art.4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2007 r., Nr 70, poz. 473 z późn. zm.), Rada Miejska w Kaluszyńie uchwała co następuje:

§ 1

Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych n a 2009 r., w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Kaluszyńa.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Janusz Kazimierz Pelka

Załącznik do Uchwały Nr XIX/121/08
Rady Miejskiej w Kaluszyńie
z dnia 30 grudnia 2008 roku

***Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
na 2009 rok***

Kaluszyn dnia 30.12.2008

WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2009 rok wpisuje się w cele i zadania zawarte w **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kaluszyn w latach 2006-2015**, przyjętej uchwałą nr XXX/186/06 Rady Miejskiej w Kaluszynie z dnia 27 czerwca 2006 r. Program realizuje cel strategiczny Strategii : DAŻENIE DO POPRAWY SYTUACJI ŻYCIOWEJ MIESZKAŃCÓW PRZY JEDNOCZESNYM ICH ZAANGAŻOWANIU, cel strategiczny obszaru V Strategii SKUTECZNY SYSTEM ZAPOBIEGANIA I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ ORAZ PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

Problem uzależnienia od alkoholu - mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat konsekwencji nadużywania środków psychoaktywnych oraz dostępności do świadczeń terapeutycznych związanych z leczeniem uzależnień - stale utrzymuje tendencję wzrostową. Problem ten jest znaczący zarówno w skali lokalnej, regionalnej, jak również całego kraju. Posługując się wynikami badań społecznych, liczbę osób uzależnionych od alkoholu w Polsce można szacować na około 860 tys. (w tym 707 tys. to mężczyźni i 153 tys. to kobiety), zaś osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie na ok. 4 mln.

Uzależnienie od alkoholu jest postępującą i śmiertelną chorobą bio-psycho-społeczną. Niezależnie od skali, a także jakości podejmowanych działań, problem alkoholowy był, jest i będzie przyczyną wielu negatywnych zjawisk zachodzących w różnych obszarach życia społecznego, ekonomicznego, ale przede wszystkim będzie zawsze wielką tragedią zarówno każdej osoby uzależnionej, jak i jej współuzależnionej rodziny. Piętno, jakie problem ten wywiera na dzieciach i ich dalszym życiu, jest bardzo silne.

Obowiązek podejmowania działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy.

Zadaniem gminy jest podejmowanie takich przedsięwzięć, które będą przestrzegać przed zgubnymi skutkami nadużywania alkoholu oraz przyczynią się do ich minimalizacji.

Rozdział I

DIAGNOZA STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE GMINY

1. Sytuacja demograficzna

Aktualnie w Gminie Kałuszyn zamieszkuje ogółem 6227 mieszkańców. Struktura demograficzna obrazuje się następująco:

- Kobiety stanowią grupę -2420
- Mężczyźni stanowią grupę -2351
- Dzieci i młodzież (do lat 18-stu włącznie) stanowią grupę- 1453

2. Rynek alkoholowy

a) do spożycia poza miejscem sprzedaży - 20 placówek
w tym:

- posiadające zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% oraz piwa - 19
- posiadające zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych od 4,5% do 18% -12
- posiadające zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych powyżej 18% - 10

b) do spożycia w miejscu sprzedaży - 7 placówek
w tym:

- posiadające zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% oraz piwa - 7
- posiadające zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych od 4,5% do 18% - 5
- posiadające zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do powyżej 18% - 6

3. Uszkodzenia rozwoju psychofizycznego pijącej młodzieży

Zdaniem ekspertów poważne szkody związane z pićem alkoholu przez dzieci i młodzież występują u około 10-15% populacji w wieku między 15 a 18

rokiem życia, ale rozmiary realnych zagrożeń są znacznie wyższe. W ciągu ostatnich lat zwiększyła się ilość pijącej i upijającej się młodzieży, w szczególności dziewcząt, oraz zmniejszyła ilość abstynentów.

W szkole Podstawowej i w Gimnazjum w Kałuszynie przeprowadzono ankietę w celu zbadania przyjmowania przez naszą młodzież wzorów ryzykownego zachowania, polegających na piciu alkoholu.

Badanie objęło dwie populacje młodzieży – młodzież z klas V-VI Szkoły Podstawowej w Kałuszynie- 104 osoby i młodzież z Gimnazjum w Kałuszynie -82 osoby.

a) Wyniki ankiety badającej stosunek uczniów do środków uzależniających w klasach szóstych i piątych Szkoły Podstawowej w Kałuszynie przeprowadzonej w październiku 2008 roku.

Ankietowano 104 uczniów kl. V -VI . W tej grupie badanych 12 uczniów (8,5%) piło alkohol od początku roku szkolnego lub podczas wakacji . Alkohol był spożywany najczęściej w obecności rodziców podczas uroczystości rodzinnych. Nikt z badanych nie kupował alkoholu w sklepie ani w barze.

b) Wyniki ankiety badającej stosunek uczniów do środków uzależniających w klasach II-III Gimnazjum w Kałuszynie przeprowadzonej w październiku i listopadzie 2008 r roku.

Ankietowano 82 uczniów w tym 38 dziewcząt i 44 chłopców. W tej grupie badanych tylko 9 osób (11%) odpowiedziało, że nie piło alkoholu. Najczęściej spożywanym alkoholem wśród dziewcząt jest wino (szampan) oraz piwo, ale 5 uczennic spożywało także wódkę. Wśród badanych chłopców najczęściej spożywanym przez nich alkoholem jest piwo oraz wódka. Zarówno chłopcy jak i dziewczęta najchętniej spożywają alkohol w towarzystwie rówieśników , w mniejszym stopniu wśród dorosłych. Niepokojący jest fakt spożywania alkoholu szczególnie przez chłopców w ostatnim lub dwóch ostatnich miesiącach, gdyż aż 20 uczniów (24%) spożywało w tym czasie alkohol, a wśród dziewcząt 9 uczennic.

4. Uszkodzenia zdrowia u dorosłych osób nadmiernie pijących

Problem z nadużywaniem alkoholu ma według liderów lokalnej społeczności ok.18% mieszkańców naszej gminy w wieku produkcyjnym, szacuje się , że uzależnionych od alkoholu jest około 120 osób, spośród nich ok. 10 % podjęło leczenie.

5. Szkody występujące u członków rodzin z problemem alkoholowym

Obejmują przede wszystkim schorzenia psychosomatyczne i zaburzenia emocjonalne spowodowane chronicznym stresem i przemocą oraz

demoralizację, ubóstwo i obniżenie szans osiągnięcia kariery zawodowej. Z danych otrzymanych z Ośrodka Pomocy Społecznej wiadomo, że pomocą społeczną objęto do 10 grudnia w 2008 roku 313 rodzin w tym 40 rodzin z problemem alkoholowym.

6. Alkoholowa dezorganizacja środowiska pracy i bezrobotnych

W ostatnich latach obserwuje się spadek zarejestrowanych osób bezrobotnych. Niemniej utrzymywanie się długiego okresu pozostawania bez pracy stanowi jeden z głównych czynników ryzyka nasilania się problemów alkoholowych i zaburzeń o charakterze niedostosowania społecznego. Brak pracy, konieczność poszukiwania jej poza miejscem zamieszkania ograniczają możliwość samodzielnego zaspokajania potrzeb materialnych rodzin, sprzyjają reakcjom i zachowaniom frustracyjnym. Skutkiem tego może być powstawanie negatywnych mechanizmów redukcji napięć, w tym poprzez nadużywanie alkoholu, a dalszą tego konsekwencją mogą być zachowania agresywne i przemoc w rodzinach

7. Naruszenia prawa i porządku przez osoby nietrzeźwe.

Z informacji otrzymanych z Posterunku Policji wynika, że na terenie gminy Kałuszyn do 5 grudnia 2008 roku odnotowano 10 przestępstw popełnionych w stanie nietrzeźwości z tego: 9 przestępstw popełnili kierujący pojazdami, 2 przestępstwa popełnione przez rowerzystów, 3 przestępstwa znęcania się psychicznego i fizycznego nad osobą najbliższą. Ujawniono również 44 wykroczenia popełnione po spożyciu alkoholu w tym: 9 wykroczeń spożywania alkoholu w miejscach publicznych, 2 wykroczenia odmowa podania danych personalnych, 2 wykroczenia tamowania i utrudniania ruchu drogowego, 4 wykroczenia zakłócenia porządku publicznego, 6 – wykroczeń dopuszczenia się nieobyczajnego wybryku, 3 wykroczenia kierowanie pojazdem pod działaniem alkoholu.

Rozdział II

CELE PROGRAMU

Celem głównym „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” jest zapobieganie powstawaniu nowych

problemów alkoholowych, ze szczególnym uwzględnieniem ludzi młodych oraz zwiększenie możliwości rozwiązywania problemów już istniejących i łagodzenie ich skutków.

Podstawowe założenia przyjęte w celu realizacji Programu:

1. Dalsza aktywizacja instytucji i społeczności gminy, do działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz wspomaganie działalności instytucji służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
2. Działania mające na celu zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz wszechstronnej pomocy osobom współ-uzależnionym, a w szczególności dzieciom i młodzieży.
3. Stałe podnoszenie poziomu wiedzy na temat nałogów poprzez rozwijanie działań edukacyjnych skierowanych do społeczności gminy, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
4. Promowanie zdrowego, wolnego od alkoholu stylu życia.
5. Zmniejszenie dostępności do alkoholu poprzez restrykcyjne przestrzeganie ustawy z dnia 26 października 1982 roku – o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – w zakresie zakazu podawania i sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym.

Oczekiwane zmiany:

1. Modyfikacja stylu życia rodzin w kierunku prozdrowotnym i wolnym od nałogów.
2. Zmniejszenie patologii związanych z nadmiernym spożyciem alkoholu.
3. Zmniejszenie wskaźników łamania prawa przez osoby uzależnione od alkoholu oraz zwiększenie liczby osób powracających do aktywnego życia po leczeniu odwykowym.
4. Zminimalizowanie efektów zaniedbań wychowawczych oraz zaburzeń życia rodzinnego wynikających z uzależnienia od alkoholu.
5. Wyeliminowanie spożywania alkoholu przez dzieci i młodzież, zmiana kultury picia przez dorosłych.

Rozdział III

ZADANIA I SPOSÓB REALIZACJI

- I. **Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.**

Sposób realizacji:

1. Zatrudnienie w Punkcie Interwencyjno - Konsultacyjnym instruktora terapii uzależnień lub terapeuty dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.
2. Udzielanie porad i informacji w zakresie możliwości podjęcia leczenia odwykowego.
3. Wskazywanie form leczenia odwykowego.
4. Kierowanie osób nadużywających alkoholu na badanie przeprowadzane przez biegłych w celu uzyskania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.
5. Motywowanie do terapii.
6. Wnioskowanie o przymusowe leczenie.

II. Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie .

Sposób realizacji:

1. Prowadzenie Punktu Interwencyjno - Konsultacyjnego w ramach, którego działają np.: grupy samopomocowe AA i Al-Anon , telefon zaufania i inne.
2. Udzielanie pomocy psychospołecznej, ze strony psychologa lub instruktora terapii uzależnień dyżurującego w Punkcie Interwencyjno - Konsultacyjnym w rozwiązywaniu problemów życiowych.
3. Zakup podręczników szkolnych do biblioteki szkolnej w celu wypożyczania ich dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych.
4. Współpraca z sądem, prokuraturą, policją, pomocą społeczną, służbą zdrowia, szkołami, parafią oraz osobami fizycznymi działającymi na rzecz trzeźwości oraz podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy oraz innym zachowaniom patologicznym wynikającym z uzależnienia.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych.

Sposób realizacji :

1. Realizacja programów profilaktycznych alternatywnych wobec uzależnień, adresowanych do dzieci i młodzieży, promujących życie bez alkoholu i innych środków psychoaktywnych.
2. Organizowanie badań i diagnoz pozwalających ocenić aktualny stan problemów alkoholowych, oraz efektów prowadzonych obecnie działań.
3. Organizowanie konkursów związanych z profilaktyką uzależnień obejmujących np. szkoły, parafię, bibliotekę, policję, dom kultury, przychodnia opieki zdrowotnej, środowiska trzeźwościowe.
4. Prowadzenie systemu informacji na tematy związane z profilaktyką alkoholową na terenie gminy w prasie, Internecie oraz innych środkach przekazu.
5. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych: książek, broszur, ulotek, czasopism specjalistycznych i innych materiałów edukacyjnych i promocyjnych związanych z realizacją zadań określonych w programie.
6. Wspieranie programów profilaktycznych różnymi formami zajęć sportowych np. pomoc dzieciom i młodzieży w zorganizowaniu i prowadzeniu drużyn sportowych, prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.
7. Dofinansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych z programem terapeutyczno-profilaktycznym.
8. Podejmowanie działań środowiskowych na rzecz ograniczenia spożycia alkoholu w szczególności przez osoby nieletnie.
9. Funkcjonowanie świetlic opiekuńczo-wychowawczych w Szkole Podstawowej i Gimnazjum oraz w Domu Kultury w Kałuszynie
10. Edukacja publiczna z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień poprzez udział w ogólnopolskich i regionalnych kampaniach, lub lokalnych kampaniach.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Sposób realizacji:

1. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla osób, które pracują z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Finansowanie pracy pełnomocnika ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.
3. Organizowanie i wspieranie finansowe imprez środowiskowych propagujących zdrowy styl życia i alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu we współpracy z np. grupami samopomocowymi AA i Al-Anon, szkołami, Domem Kultury, biblioteką i stowarzyszeniami działającymi na terenie gminy.

4. Budowanie systemu współpracy poprzez włączenie instytucji, organizacji pozarządowych, osób fizycznych, parafii w realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
5. **Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.**

Sposób realizacji:

1. Przeprowadzanie kontroli podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, przez upoważnionych pracowników lub członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.
- V. **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest otwarty na nowe możliwości realizacji zadań zgodnych ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kaluszyn**

Rozdział IV

BUDŻET PROGRAMU

1. Zadania niniejszego programu będą finansowane ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Harmonogram realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2009 rok stanowi załącznik do uchwały budżetu gminy na 2009 rok.

Rozdział V

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje dieta za rozwiązywanie problemów alkoholowych na terenie gminy, w szczególności za udział w:
 - posiedzeniach komisji;
 - zespole interwencyjnym;
 - kontrolach punktów sprzedaży.

2. Wysokość diety ustala się w wysokości 100,00zł
3. Dieta będzie płacona ze środków działu 851 – ochrona zdrowia, rozdziału 85154- przeciwdziałanie alkoholizmowi.
4. Dieta przysługuje za efektywny udział w pracach komisji.
5. Podstawą wypłaty diety potwierdzenie na liście obecności na posiedzeniu, liście osób biorących udział w zespole interwencyjnym lub w kontroli punktów sprzedaży.
6. Liczebność i skład zespołu interwencyjnego ustala komisja lub przewodniczący komisji.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Janusz Kazimierz Pelka